

PARTER (Antal motparter: 1)

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 80 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att **AA** ska betala en sanktionsavgift om 80 000 kr i enlighet med påståendet om överträdelse som framgår av bilaga 1.

AA har, som det får förstås, medgett att han genomfört de aktuella transaktionerna men motsatt sig att betala sanktionsavgift. Han har även ifrågasatt sanktionsavgiftens storlek.

GRUNDER M.M.

Finansinspektionen har anfört att **AA** på värdepappersmarknaden i Stockholm den 9 april och 16 maj 2019 har handlat aktier i bolaget Consensus B. Transaktionerna framgår av bilaga 1. **AA** köp av små volymer aktier har eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. **AA** har tidigare, den 23 oktober 2018, mottagit meddelande från sin bank som uppmärksammat honom på det olämpliga i hans sätt att handla.

AA har i huvudsak anfört följande. Han har saknat kunskap om aktiehandel och inte handlat uppsåtligt. Han har inte känt till att agerandet var i strid med lag. Bankens handlingsplattform är svår att förstå. Bankens varning var otydlig; han uppfattade meddelandet som ett informationsutskick. Otydligheten i bankens utskick framgår också av det förhållande att det i bilagorna till stämmningsansökan felaktigt anges att han varnats för handel med aktien WAYS. Han har aldrig handlat med aktien WAYS. Han har läs- och skrivsvårigheter vilket gör det svårt för honom att ta till sig information. Hans köp av Consensus B för 0,294 den 9 april 2019 berodde på ett feltryck när han skulle sätta kursen. Han arbetar heltid men har inte hög lön. En sanktionsavgift i den storleksordning som Finansinspektionen begär skulle drabba honom hårt.

DOMSKÄL

Målet har med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket 3 rättegångsbalken avgjorts utan huvudförhandling.

Finansinspektionen har såsom skriftlig bevisning åberopat bland annat avsluts- och orderlistor samt kundinformation.

Tillämplig lag är EU:s marknadsmissbruksförordning.¹ Förordningen kompletteras av lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen).

Har AA agerat i strid med förbudet mot marknadsmanipulation?

Av artiklarna 12.1 a) och 15 marknadsmissbruksförordningen framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och otillåtet. Det räcker således med att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Det krävs inte uppsåt eller oaktsamhet för att en överträdelse ska konstateras.

Från förbudet mot marknadsmanipulation har i marknadsmissbruksförordningen gjorts ett undantag för fall det är visat att transaktionen utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis som fastställts i enlighet med artikel 13 samma förordning. Godtagen marknadspraxis innebär att praxisen måste vara fastställd av den behöriga myndigheten för handelsplatsen i fråga och vara i kraft vid tidpunkten för gärningen (se prop. 2016/17:22 s. 407). Den behöriga myndigheten i Sverige,

---

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

Finansinspektionen, har inte fastställt någon sådan praxis. Eftersom det inte finns någon etablerad godtagen marknadspraxis är detta undantag alltså inte tillämpligt.

AA, som det får förstås, vidgått att han genomfört de aktuella transaktionerna på sätt som Finansinspektionen har gjort gällande, vilket också stöds av utredningen i övrigt. Det är därmed klarlagt att AA den 9 april 2019 kl. 10.00 har lagt en köporder för en aktie i Consensus B till priset 0,294 kr. Ordern har omedelbart gått till avslut. Transaktionen har medfört en prishöjning på aktien med 33,64 procent jämfört med priset vid den senast genomförda transaktionen i aktien. Avslutet har makulerats kl. 10.07 av Spotlight Stock Market. AA har kl. 10.02 mottagit ett meddelande från sin bank angående det felaktiga i ovanstående transaktion. Han har sedan, kl. 11.42, lagt en köporder om 80 aktier till limit 0,234 kr. Ordern har direkt gått till avslut. Transaktionen har medfört en prishöjning på 27,87 procent jämfört med priset vid den senast genomförda transaktionen i aktien.

Vidare har AA den 16 maj 2019 mellan kl. 09.02 och 09.06 lagt säljorder för hela sitt innehav i Consensus B om 100 634 aktier på nivåer 0,17–0,18 kr. Han har därefter, kl. 10.21, lagt en köporder om 500 aktier till en limit om 0,191 kr. Ordern har omedelbart gått till avslut. Transaktionen har medfört en prishöjning på aktien med 17,18 procent jämfört med priset vid den senast genomförda transaktionen i aktien. Han har strax därefter, kl. 10.44, lagt en säljorder för 91 134 aktier till en limit om 0,188 kr, vilket har motsvarat hela hans innehav i aktien vid ordertillfället.

AA köp av små volymer aktier har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om framför allt priset på aktien. Hans köp har påverkat prisbildningsprocessen genom kursökningen. Det har inte framkommit något som tyder på att handeln styrdes av några andra kommersiella intressen än just att höja kursen på aktien för att kunna sälja sitt aktieinnehav till ett högre pris. Det förhållande att AA uppgett att han inte förstått att handeln var olaglig har ingen betydelse i sammanhanget.

Tingsrätten bedömer att det mot denna bakgrund är utrett att AA överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i marknadsmissbruksförordningen. Överträdelsen kan inte betraktas som ringa eller ursäktlig. AA påstående att en av de aktuella transaktionerna var resultatet av ett feltryck kan, mot bakgrund av utredningen i övrigt, lämnas utan avseende. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som talar för att det finns särskilda skäl att avstå ingripande enligt 5 kap. 17 § kompletteringslagen. AA ska därför betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas.

Hänsyn ska vidare tas till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som personen eller någon annan har gjort till följd av överträdelsen, se 5 kap. 15, 16 och 18 §§ kompletteringslagen. Med finansiell ställning avses, i fråga om fysiska personer, både inkomst och andra förhållanden av betydelse för ekonomin, såsom förmögenhet, lån och underhållsskyldighet. Endast om den finansiella ställningen är påtagligt svag bör den påverka avgiftens storlek. ("Enpetarna I–III" NJA 2020 s. 858 p. 18.)

Bedömningen av graden av subjektivt ansvar tar främst sikte på om det föreligger några särskilda objektiva omständigheter som gör att överträdelsen är att betrakta som mer respektive mindre klandervärd än annars. I begränsad utsträckning kan emellertid också oaktsamheten i det enskilda fallet vägas in i bedömningen. Ett exempel på när graden av ansvar får anses särskilt hög är när den som har genomfört de otillåtna transaktionerna tidigare har varnats av den handelsplats där handeln skett eller fått sitt värdepapperskonto spärrat på grund av liknande beteenden. Den som under sådana

förhållanden genomför ytterligare transaktioner av detta slag bör förstå att detta kan vara otillåtet. (Enpetarna I–III, p. 15.)

I det nu aktuella fallet visar utredningen att AA tidigare har varnats för ett liknande beteende och hans depåer varit avstängda. Det talar i höjande riktning. AA invändning om brister i varningarnas utformning föranleder ingen annan bedömning. Handläggningen hos Finansinspektionen har dock dragit ut på tiden. Talan har inte väckts förrän ca två år och fem månader efter överträdelsen och drygt fem månader efter det att AA delgavs det aktuella sanktionsföreläggandet. Detta bör betraktas som en förmildrande omständighet (jfr prop. 2016/17:22 s. 225).

Några andra förmildrande eller försvårande omständigheter har inte framkommit. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att sanktionsavgiften, trots den tid som gått mellan överträdelsen och ansökan om stämning, ska bestämmas till 80 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha inkommit till tingsrätten senast den 29 november 2021. Prövningstillstånd krävs.

Peter Adamsson